

OMNIBUS 2012

28.03.2012

ORZEŁ – klasa III gimnazjum

Czas trwania konkursu: 45 minut

Witamy Cię. Otrzymujesz od nas 112 punktów – tyle ile masz decyzji do podjęcia. Za każdą poprawną odpowiedź dopisujemy Ci jeszcze 1 punkt, za błędną zabieramy dany punkt. Gdy nie odpowiadasz, zachowujesz podarowany punkt. Pamiętaj, że każda z odpowiedzi A, B, C, D może być fałszywa lub prawdziwa. **W czasie konkursu nie wolno używać słowników, notatek, podręczników itp. Życzymy przyjemnej pracy. POWODZENIA!**

Pamiętaj! Wszystkie pytania pozostają w związku z poniższym tekstem!

Adam Mickiewicz, Pan Tadeusz Księga II, wersy 491-520

Różne też były dla dam i mężczyzn potrawy:
Tu roznoszono tace z całą służbą kawy,
Tace ogromne, w kwiaty ślicznie malowane,
Na nich kurzące wonnie imbryki blaszane
I z porcelany saskiej złote filiżanki,
Przy każdej garnuszek mały do śmietanki.
Takiej kawy jak w Polsce nie ma w żadnym kraju:
W Polsce, w domu porządnym, z dawnego zwyczaju,
Jest do robienia kawy osobna niewiasta,
Nazywa się kawiarka; ta sprowadza z miasta
Lub z wicin bierze ziarna w najlepszym gatunku,
I zna tajne sposoby gotowania trunku,
Który ma czarność węgla, przejrzystość bursztynu,
Zapach moki i gęstość miodowego płynu.
Wiadomo, czym dla kawy jest dobra śmietana;
Na wsi nietrudno o nią: bo kawiarka z rana,

Przystawiwszy imbryki, odwiedza mleczarnie
I sama lekko świeży nabiału kwiat garnie
Do każdej filiżanki w osobny garnuszek,
Aby każdą z nich ubrać w osobny kożuszek.

Panie starsze już wcześniej wstawszy piły kawę,
Teraz drugą dla siebie zrobiły potrawę
Z gorącego, śmietaną bielonego piwa,
W którym twaróg gruzłami posiekany pływa.

Zaś dla mężczyzn wędliny leżą do wyboru:
Półgęski tłuste, kumpia, skrzydliki ozoru,
Wszystkie wyborne, wszystkie sposobem domowym
Uwędzone w kominie dymem jałowcowym;
W końcu wniesiono zrazy na ostatnie danie:
Takie bywało w domu Sędziego śniadanie.

1. Powyższy fragment tekstu:

- A) należy do literatury pięknej
B) można zakwalifikować do literatury popularnonaukowej
C) jest pisany wierszem
D) można zaliczyć do poezji

2. Powyższy fragment można podzielić na:

- A) rozdziały
B) akapity
C) wersy
D) akty

3. W powyższym tekście wypowiada się z pewnością:

- A) jego bohater
B) narrator
C) znawca staropolskich obyczajów
D) ktoś, kto zna smak i zapach potraw, o których mówi

4. O śniadaniach w domu Sędziego osoba mówiąca wypowiada się:

- A) z podziwem
B) z dezaprobatą
C) z aprobatą
D) obojętnie

5. Swoją wiedzę o świecie osoba mówiąca posiada:

- A) z opowiadań
B) z własnych doświadczeń
C) z książek
D) z obserwacji

6. W powyższym tekście można odnaleźć:

- A) dialog
B) opis
C) elementy opowiadania
D) cytaty

7. Z powyższego fragmentu można wywnioskować, że śniadania w domu Sędziego:

- A) musiały trwać dość długo
B) były urozmaicone
C) były obfite
D) wymagały dobrego apetytu

8) Powyższy fragment ma za zadanie:

- A) ukazać wspaniałość polskich obyczajów
B) skrytykować rozrzutność Sędziego
C) napiętnować nasze obżarstwo
D) wygłosić pochwałę dla polskiej kuchni

9. Wspaniałość polskiej kawy ma swoją przyczynę:

- A) w doborze ziaren do zaparzenia
B) w skomplikowanym procesie jej przyrządzania
C) w sposobie jej serwowania
D) w znakomitym smaku śmietanki, z którą jest podawana

10. Z powyższego fragmentu dowiemy się:

- A) jak wyglądała tzw. piwna polewka, którą jadały panie
B) jak przyrządzano zrazy
C) w jakim dymie wędzono mięsa w dawnej Polsce
D) jak wyglądać powinna dobra kawa

11. Powyższy tekst porusza problematykę:
 A) patriotyczną B) obyczajową C) społeczną D) gospodarczą
12. Wszystkie potrawy podawane w domu Sędziego na śniadanie charakteryzują się:
 A) znakomitym smakiem B) swojskością
 C) starannym sposobem ich przyrządzania D) wykwintnością ich podania
13. Brak opisu reakcji biesiadników na wspaniałości stołu sędziowskiego świadczy o tym, że:
 A) ludzie nie doceniali zabiegów gospodarza B) gościom potrawy nie smakowały
 C) czytając o potrawach, odbiorca najlepiej potrafi wyobrazić sobie te reakcje
 D) opis potraw jest tak sugestywny, że nie ma już konieczności wspomnienia o reakcjach stołowników
14. Prawdą jest, że:
 A) mężczyźni i kobiety niegdyś mieli zbliżone upodobania kulinarne B) śniadanie rozpoczynano od kawy
 C) dawni Polacy uwielbiali słodczyce
 D) wszystkie potrawy w domu Sędziego przyrządzone były „domowym sposobem”
15. Nie jest prawdą, że:
 A) obecność kawy w domu Sędziego świadczy o tym, że akcja „Pana Tadeusza” dzieje się przed tzw. „odsieczą wiedeńską”
 B) Sędzia ma w swoim domu piękną porcelaną
 C) w domu Sędziego przestrzega się raczej ilości potraw niżli ich smaku
 D) Sędzia jest człowiekiem skąpym
16. W powyższym tekście można znaleźć:
 A) zdrobnienia B) wyrazy dawne C) wyrazy nacechowane emocjonalnie D) nazwy dawnych potraw
17. W powyższym tekście znajdziemy rymy:
 A) dokładne B) parzyste C) żeńskie D) krzyżowe
18. Czasownikiem jest wyraz:
 A) roznoszono B) wstawszy C) uwędzone D) ubrać
19. Wszystkie czasowniki w powyższym tekście są w formie:
 A) czasu przeszłego B) czasu teraźniejszego i przeszłego C) czasu przeszłego i przyszłego D) osobowej
20. Wyrazem, w który akcent pada na przedostatnią sylabę, jest słowo:
 A) przystawiwszy B) przy C) wsi D) takiej
21. Wypowiedzenie *Wiadomo, czy dla kawy jest dobra śmietana* jest:
 A) równoważnikiem zdania B) zdaniem złożonym
 C) zdaniem pojedynczym D) zdaniem złożonym współrzędnie
22. W wypowiedzeniu *Takiej kawy jak w Polsce nie ma w żadnym kraju*:
 A) podmiot nie jest wyrażony rzeczownikiem w mianowniku B) podmiotem jest wyraz *kawy*
 C) nie ma podmiotu D) podmiotem jest wyraz *kraju*
23. Przymiotnikiem nie jest wyraz:
 A) ślicznie B) malowane C) porządnym D) najlepszym
24. Rzeczownikiem jest wyraz:
 A) gęstość B) śniadanie C) danie D) nabiąłu
25. Czasownikiem w formie osobowej jest wyraz:
 A) robienia B) trudno C) ma D) bywały
26. Przysłówkiem jest wyraz:
 A) lekko B) świeży C) starsze D) wcześniej
27. Wyrazem czterosylabowym jest forma:
 A) posiekany B) śniadanie C) wniesiono D) gorącego
28. W wypowiedzeniu *Takie bywało w domu Sędziego śniadanie*:
 A) są dwa orzeczenia B) podmiotem jest wyraz *śniadanie*
 C) nie ma dopełnienia D) występuje podmiot domyślny